

PROFILAXIA ENDOCARDITEI BACTERIENE

PROFILAXIA ENDOCARDITEI BACTERIENE (EI)=administrarea de antibiotic in doza recomandata la toti copiii cu afectiuni cardiovasculare, inaintea oricarei manevre invazive care poate determina bacteriemie (ex.- interventii ORL, stomatologice, gastroscopie, cistoscopie, operatii pe tractul digestiv, incizia unui abces).

♦**indicatia** de profilaxie se face in afectiunile cardiace congenitale sau dobandite, in special in cele care produc jeturi de sange cu viteza ridicata, provocand leziuni endoteliale care predispun la formarea unor depozite de plachete si fibrina.

♦aceste zone reprezinta un **risc mare de colonizare bacteriana** in timpul unor bacteriemii. In functie de boala cardiaca, riscul de endocardita poate fi mare, mediu sau neglijabil, iar indicatiile pentru profilaxia EI sunt stabilite in functie de acest risc.

♦alegerea antibioticului si doza, precum si calea de administrare-se face functie de urmatoarele grupe de risc

-grupa de risc 1 (RISC INALT DE ENDOCARDITA)-proteza valvulara, alte materiale straine in cord (shunturi sau conducte intre circulatia sistemica si cea pulmonara, realizate chirurgical), EI in antecedente, malformatii cardiace cianogene complexe.

-grupa de risc 2 (RISC MEDIU DE ENDOCARDITA)-toate malformatiile cardiovasculare (inainte si dupa operatie, cu exceptia celor indicate la risc inalt si mic), prolaps de valva mitrala cu insuficienta mitrala, cardiomiopatie hipertrofica obstructiva, valvulopatii castigate (reumatismale, etc).

-grupa de risc 3 (RISC MIC SAU NEGLIJABIL)-DSA ostium secundum izolat; dupa 6 luni dupa corectia chirurgicala a DSA, DSV, canal arterial persistent fara sechele; prolaps de valva mitrala fara regurgitare; stimuloare si defibrilatoare cardiace interne; sufluri sistolice functionale.

Doza initiala a antibioticelor utilizate in profilaxia endocarditei bacteriene

Antibiotic	Doza initiala(p.o/IV/IM)	Doza maxima initiala
Amoxicilina	50mg/kg(adult-3g)	2g
Ampicilina	50mg/kg(adult-2g)	2g
Flucloxacilina	50mg/kg(adult-2g)	2g
Gentamicina	2mg/kg(adult-80mg)	80mg
Vancomicina	20mg/kg(adult1g)	1g
Clindamicina	20mg/kg(adult-600mg)	600mg
Cephalexin	50mg/kg(adult-2g)	2g
Cefadroxil	50mg/kg(adult2g)	2g
Azitromicin	15mg/kg(adult-500mg)	500mg
Claritromicina	15mg/kg(adult500mg)	500mg
Cefazolin	25mg/kg(adult-1g)	1g
Eritromicina	20mg/kg	1g

◆ **Profilaxia EI –Se recomanda in**

Proceduri dentare

- extractii dentare
- proceduri periodontale
- implanturi dentare
- instrumentari la nivelul radacinilor dentare
- plasarea de benzi antibiotice subgingivale
- injectii anestezice intraligamentare
- proceduri la care se anticipeaza o sangerare

Tract respirator

- amigdalectomie/adenotomie
- operatii la nivelul mucoasei respiratorii
- bronhoscopie cu bronhoscop rigid

Tract gastrointestinal

- scleroterapie pentru varice esofagiene
- dilatarea stricturilor esofagiene
- colangiografie endoscopica retrograda
- chirurgia cailor biliare
- operatii la nivelul mucoasei intestinale

Tractul genitourinar

- chirurgia prostatei
- citoscopie
- dilatari uretrale

Nu e necesara in

Proceduri dentare

- obturatii dentare
- injectii anestezice locale non-intraligamentare
- scoaterea firelor de sutura
- amprente dentare
- tratamente cu fluor
- radiografii dentare
- caderea dintilor de lapte

Tractul respirator

- intubatie orotraheala
- bronscopie cu bronhoscop flexibil,cu sau fara biopsie
- drenaj prin timpanostomie

- ecocardiografie transesofagiana
- endoscopie cu/fara biopsie gastro intestinala

Tractul genitourinar

- histerectomie transvaginala
- nastere normala
- operatie cezariana

In tesuturi neinfectate

- cateter uretral
- chiuretaj uterin
- avort terapeutic
- manevre de sterilizare
- insertia sau indepartarea dispozitivelor intrauterine

Altele

- cateterism cardiac,inclusiv angioplastie cu balon
- implantere de defibrilatoare interne si stenturi
- incizia /biopsia de piele dupa dezinfectie chirurgicala
- circumcizie

◆ gradul bacteriemiei si tipul de germene depind la randul lor de tipul de procedura la care este supus copilul. Recomandarile pentru profilaxia EI in functie de aceste criterii sunt ilustrate in tabelele urmatoare

-standard -cei ce nu pot primi medicatie orala -alergici la amoxicilina/penicilina	◆ Amoxicilina p.o.-cu 1 ora inainte ◆ Ampicilina IM/IV-cu 30min.inainte ◆ Clindamicina p.o. cu 1 ora inainte SAU ◆ Cephalexin p.o.SAU Cefadroxil p.o. cu 1 ora inainte SAU ◆ Azitromicina SAU Claritromicina p.o. cu 1 ora inainte
-alergici care nu pot primi medicatie orala	◆ Clindamicina IV cu 30 min.inainte SAU ◆ Cefazolin IM/IV cu 30min.inainte

Tabel II-Profilaxia endocarditei bacteriene in cazul interventiilor la nivelul tractului digestiv,cailor urinare(ex-cistoscopii, operatii pe intestin)

<u>GR. DE RISC 2</u> -standard -cei ce nu pot primi medicatie orala -alergici la amoxicilina/penicilina (inclusiv cei ce nu pot primi medicatie orala)	♦ Amoxicilina p.o.-cu 1 ora inainte ♦ AmpicilinaIM/IV-cu 30 min.inainte ♦ VancomicinaIV -in PEV, timp de 1-2 ore, care sa se termine cu 30 min. inaintea inceperii procedurii
<u>GR. DE RISC 1</u> -standard -alergici la ampicilina/penicilina	♦ AmpicilinaIV/IM+ GentamicinaIV/IM -30 min.inainte + -dupa 6 ore: Ampicilina (1/2 din doza initiala)IM/IV+ SAU Amoxicilina(1/2 din doza initiala recomandata) ♦ VancomicinaIV -in PEV, timp de 1-2 ore, care sa se termine cu 30 min.inaintea inceperii procedurii + GentamicinaIV-cu 30 min.inainte

Tabel III-Profilaxia endocarditei in cazul interventiilor pe tegumante(ex-incizia unui abces cutanat)

<u>GRUPA DE RISC 2</u> -standard -cei ce nu pot lua medicatie per os -alergici la amoxicilina/penicilina -alergici care nu pot lua medicamente per os	♦ Flucloxacilina p.o -1 ora inainte (doza initiala) ♦ FlucloxacilinaIV -1 ora inainte doza initiala ♦ Clindamicina p.o -1 ora inainte(doza initiala) ♦ Clindamicina IV -1 ora inainte (doza initiala)
<u>GR. DE RISC 1</u> -standard -alergici la ampicilina/penicilina	♦ FlucloxacilinaIV+ GentamicinaIV -30 de min.inainte(doza initiala) -8 ore dupa se repeta doza initiala ♦ ClindamicinaIV+ GentamicinaIV -1 ora inainte(doza initiala) -8 ore dupa se repeta doza initiala

◆ Suplimentar-

1. igiena dentara corespunzatoare si control stomatologic regulat
2. lamurirea cauzelor de febra la copilul cu malformatii cardiace(ENDOCARDITA?)
3. in caz de infectii bacteriene manifeste, terapie antibiotica corespunzatoare (in doze terapeutice)

◆ **PROFILAXIA STREPTOCOCIILOR LA COPIII CU VALVULOPATII REUMATISMALE NU EXCLUDE EFECTUAREA PROFILAXIEI ENDOCARDITEI BACTERIENE, ÎN ACELEASI CONDIȚII CA CELE MENTIONATE MAI SUS.**

Profilaxia reumatismului articular acut. RAA ramane o cauza importanta pentru valvulopatii. Diagnosticul si tratamentul prompt al faringitei streptococice realizeaza profilaxia primara a RAA. la pacientii cu antecedente de RAA, tratamentul antistreptococic continuu realizeaza profilaxia secundara a RAA.

Profilaxia primara- tratamentul corect al faringitelor streptococice

Regimuri pentru profilaxia primara a RAA

Agent	Doza	Mod	Durata
Penicilina G	1.200.000 U >12 ani, 4x/zi 800.000 U <12 ani, 4x/zi	IM/IV	10 zile
Penicilina V (fenomexilil penicilina)	copii: 250 mg , 3x/zi adulti: 500 mg, 3x/zi	Oral	10 zile
<i>La pacientii alergici la penicilina</i>			
Eritromicina estolat	20-50 mg/kg/zi, 4x/zi	Oral	10 zile
Eritromicina propionat	50 mg/kg/zi, 4x/zi	Oral	10 zile
Eritromicina etilsuccinat	30-50 mg/kg/zi, 4x/zi < 8 ani 1,5-2 g/zi , 4x/zi >8 ani	Oral	10 zile
Claritromicina	15 mg/kg/zi, 2x/zi 250 mg/zi, 2x/zi >30 kg	Oral	10 zile
Azitromicina	10 mg/kg/zi in prima zi 5 mg/kg/zi in urmatoarele 4 zile	Oral	5 zile

Profilaxia secundara a RAA – obligatorie pentru prevenirea recurentelor atat la pacientii cu cardita la primul atac, cat si la cei fara cardita.

Agent	Doza	Mod
Benzatin-penicilina Moldamin	600.000 U la 14 zile <12 ani 1.200.000 U la 14 zile >12 ani	IM
Retarpen	1.200.000 U/luna < 12 ani 2.400.000 U/luna > 12 ani	IM
Penicilina V	200.000 U, 2x/zi	Oral
<i>Pt.pacientii alergici la penicilina</i> Eritromicina	250 mg, 2x/zi	Oral

Durata profilaxiei secundare pentru RAA

Categoria	Durata
RAA cu cardita si boala reziduala (valvulopatie persistenta)	≥10 ani de la ultimul episod si cel putin pana la varsta de 40 ani; in unele cazuri profilaxia pe toata durata vietii (pacientii cu risc inalt sau care intra in contact cu populatii cu prevalenta mare a infectiei streptococice)
RAA cu cardita dar fara boala cardiaca reziduala (fara valvulopatie)	10 ani, pana la varsta adulta; se alege durata mai lunga
RAA fara cardita	5 ani, pana la varsta de 21 de ani; se alege durata mai lunga